

Rapport

Actieplan Watererfgoed Reest en Wieden

Waterschap Reest en Wieden

Het Oversticht
17 maart 2008
Kenmerk:
Projectnummer: 090067.02.01
Versie: 1
Status: Concept

Opbouw

1	ZORGVULDIG OMGAAN MET WATERERFgoed	5
1.1	TOT OP HEDEN EEN BESCHIEDEN WATERERFgoedBELEID	5
1.2	REEST EN WIEDEN WIL GESTRUCTUREERD EN PRO-ACTIEF OMGAAN MET WATERERFgoed	5
2	ACTIES EN AFSPRAKEN PER CATEGORIE WATERERFgoed	7
2.0	BESLISPUNTEN WAARMEE WATERERFgoedBELEID WORDT GECONCRETISEERD	7
2.1	BESLISSING 1: WATERERFgoed VAST ONDERDEEL VAN PROJECTENPLANNEN	7
2.2	BESLISSING 2: INSTELLEN VAN INVESTERINGS- EN SUBSIDIEFONDS WATERERFgoed	7
2.3	BESLISSING 3: UITVOERING PLANNEN VAN AANPAK VOOR CATEGORIE "JA, WIJ INVESTEREN"	7
2.3.1	Acties voor categorie "ja, wij investeren"	7
2.3.2	Afspraken voor categorie "ja, wij investeren": uitvoering plannen van aanpak	8
2.4	BESLISSING 4: WERK MET WERK MAKEN VOOR DE CATEGORIE "SOMS"	8
2.4.1	Acties voor categorie soms	8
2.4.2	Afspraken voor de categorie "soms"	8
2.5	BESLISSING 5: ELEMENTEN IN DE CATEGORIE "ALS 'T MOET" LATEN WIJ NIET VERLOREN GAAN	9
2.5.1	Acties voor categorie "als 't moet"	10
2.5.2	Afspraken voor de categorie "als 't moet"	10
2.6	BESLISSING 6: VOOR DE CATEGORIE "KANS" ONTWIKKELEN WIJ EEN SUBSIDIEREGELING	10
2.6.1	Acties voor categorie "kans"	10
2.6.2	Afspraak voor categorie "kans"	11
2.7	BESLISSING 7: WIJ INVESTEREN NIET IN ELEMENTEN UIT DE CATEGORIE "NEE"	11
2.7.1	Acties voor categorie "Nee"	11
3	AANPAK ELEMENTEN UIT CATEGORIE "JA"	12
3.1	PRIORITEITEN AANGEVEN	12
3.1.1	Aanpak op korte termijn (< 3 jaar)	12
3.1.2	Aanpak op middellange termijn (3-5 jaar)	12
3.1.3	Aanpak op lange termijn (> 5 jaar)	12
3.1.4	Aanpak op initiatief of verzoek van anderen	12
3.2	GBIEDSGERICHT AANPAKKEN	13
3.2.1	Bevaarbaar maken van waterwegen	13
3.2.2	Zuiderzeedijk en omgeving	13
3.2.3	Ververningsgeschiedenis van Vollenhoofse ontginningsmaatschappij	13
BIJLAGE 1: PLAN VAN AANPAK PER WATERERFgoEDELEMENT		I
A.	SLUIS ZOMERDIJK, MEPPEL NR. 060	I
A.1	Onderbouwing prioritering	i
A.2	Inspiratie	i
A.3	Ambitie ten aanzien van functionaliteit	i
A.4	Sterk, zwak, kansen en bedreigingen	ii
A.5	Plan van aanpak	ii
A.6	Financiering	iii
B.	SLUIS STEENWIJKERSTRAATWEG MEPPEL, NR 64	III
B.1	Onderbouwing prioritering	iii
B.2	Inspiratie	iii
B.3	Ambitie ten aanzien van functionaliteit	iv
B.4	Sterk, zwak, kansen en bedreigingen	iv
B.5	Plan van aanpak	iv
B.6	Financiering	v
C.	GEMAAL STEENWIJKERSTRAATWEG MEPPEL, NR 73	V
C.1	Onderbouwing prioritering	v
C.2	Inspiratie	v
C.3	Ambitie ten aanzien van functionaliteit	vi
C.4	Sterk, zwak, kansen en bedreigingen	vi
C.5	Plan van aanpak	vii
C.6	Financiering	vii

D.	SLUIS HOLTHE TE BEILEN, NR 96.....	VIII
D.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	viii
D.2	<i>Inspiratie</i>	vii
D.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	ix
D.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	ix
D.5	<i>Plan van aanpak</i>	ix
D.6	<i>Financiering</i>	x
E.	GEMAAL, NORGERVAARTWEG, NORGERVAART, NR 111	x
E.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	x
E.2	<i>Inspiratie</i>	x
E.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	x
E.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	x
E.5	<i>Plan van aanpak</i>	xi
E.6	<i>Financiering</i>	xi
F	SLUIS ORANJE KANAAL TE ZWIGGELTE, NR 133.....	XI
F.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xi
F.2	<i>Inspiratie</i>	xii
F.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xii
F.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xii
F.5	<i>Plan van aanpak</i>	xii
F.6	<i>Financiering</i>	xiii
G.	SLUIS ORANJEKANAAL, ORANJEKANAAL/SMILDERSLUIS, HIJKERSMILDE, NR. 138.....	XIII
G.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xiii
G.2	<i>Inspiratie</i>	xiii
G.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xiv
G.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xiv
G.5	<i>Plan van aanpak</i>	xiv
G.6	<i>Financiering</i>	xiv
H.	SLUIS, MOLENWIJK TE SMILDE NR.141	XV
H.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xv
H.2	<i>Inspiratie</i>	xv
H.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xv
H.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xvi
H.5	<i>Plan van aanpak</i>	xvi
H.6	<i>Financiering</i>	xvi
I.	STUW DE STOUWE/KONINGSSCHUT, GEEUWENBRUG, NR. 167	XVII
I.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xvii
I.2	<i>Inspiratie</i>	xvii
I.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xvii
I.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xviii
I.5	<i>Plan van aanpak</i>	xviii
I.6	<i>Financiering</i>	xviii
J.	STUW, WATERINGEN, NR. 169.....	XIX
J.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xix
J.2	<i>Inspiratie</i>	xix
J.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xix
J.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xx
J.5	<i>Plan van aanpak</i>	xx
J.6	<i>Financiering</i>	xx
K.	GEMAAL STROINK, WEG VAN TWEE NIJENHUIZEN TE VOLLENHOVE, NR 184.....	XXI
K.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxi
K.2	<i>Inspiratie</i>	xxi
K.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxi
K.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxii
K.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxii
K.6	<i>Financiering</i>	xxii
L.	GEMAAL WETERING-OOST TE WETERING, NR 192	XXIII
L.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxiii
L.2	<i>Inspiratie</i>	xxiii
L.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxiii

L.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxiv
L.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxiv
L.6	<i>Financiering</i>	xxiv
M.	GEMAAL, OEVERWEG TE GIETHOORN, NR. 200.....	XXV
M.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxv
M.2	<i>Inspiratie</i>	xxv
M.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxv
M.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxvi
M.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxvi
M.6	<i>Financiering</i>	xxvi
N.	GEMAAL, A.F. STROINKWEG TE SCHEERWOLDE, NR. 203.....	XXVII
N.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxvii
N.2	<i>Inspiratie</i>	xxvii
N.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxvii
N.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxvii
N.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxviii
N.6	<i>Financiering</i>	xxviii
O.	KRUIHTHUISJE MET HOOGWATERKANON, BLOKZIJLERDIJK TE BLANKENHAM, NR 218.....	XXIX
O.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxix
O.2	<i>Inspiratie</i>	xxix
O.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxix
O.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxix
O.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxx
O.6	<i>Financiering</i>	xxx
P.	UITWATERINGSLUIS, VOLLENHOOFSEDIJK TE BLOKZIJL, NR 219.....	XXX
P.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxx
P.2	<i>Inspiratie</i>	xxx
P.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxx
P.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxxi
P.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxxi
P.6	<i>Financiering</i>	xxxi
Q.	KLIFTEN, DE VOORST TE VOLLENHOVE, NR 224.....	XXXII
Q.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxxii
Q.2	<i>Inspiratie</i>	xxxii
Q.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxxii
Q.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxxii
Q.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxxiii
Q.6	<i>Financiering</i>	xxxiii
R.	BRUG, CORNELISGRACHT TE GIETHOORN, NR. 236.....	XXXIV
R.1	<i>Onderbouwing prioritering</i>	xxxiv
R.2	<i>Inspiratie</i>	xxxiv
R.3	<i>Ambitie ten aanzien van functionaliteit</i>	xxxiv
R.4	<i>Sterk, zwak, kansen en bedreigingen</i>	xxxiv
R.5	<i>Plan van aanpak</i>	xxxv
R.6	<i>Financiering</i>	xxxv
	BIJLAGE 2: ELEMENTEN UIT DE CATEGORIE “NEE”	XXXVI
	COLOFON	XXXVII

1 Zorgvuldig omgaan met watererfgoed

1.1 Tot op heden een bescheiden watererfgoedbeleid

Ruim 20 watererfgoedelementen

In oktober 2005 verscheen de watererfgoed@tlas. Uit deze inventarisatie blijkt dat het waterschap Reest en Wieden ruim 200 watererfgoedelementen in haar werkgebied heeft.

Reactief omgaan met watererfgoed

Watererfgoedbeleid behoort niet tot de kerntaken van het waterschap. Tot op heden was dit beleid daarom nog reactief en weinig gestructureerd. Dat blijkt onder andere uit het volgende:

- districtsmanagers en (project)medewerkers vulden de zorg voor watererfgoed naar eigen goeddunken in (overigens vaak met een hoge mate van betrokkenheid en kwaliteit);
- op vragen van derden om cofinanciering voor bijvoorbeeld een restauratie moest elke keer weer opnieuw een afweging worden gemaakt op basis van criteria die opnieuw ontwikkeld moesten worden.

De situatie leidt tot willekeur en inefficiency, een mogelijk niet altijd optimale besteding van middelen en gemiste kansen voor de profilering van Reest en Wieden.

1.2 Reest en Wieden wil gestructureerd en pro-actief omgaan met watererfgoed

Actieplan voor gestructureerd en pro-actief watererfgoedbeleid

Daar komt met dit actieplan verandering in. Reest en Wieden wil gestructureerd en pro-actief omgaan met watererfgoed om:

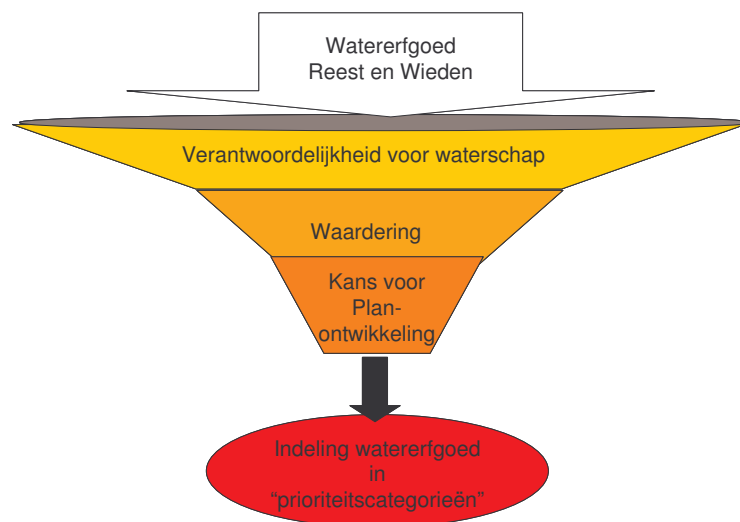
- optimale invulling te geven aan de zorg voor watererfgoed, gerelateerd aan de primaire verantwoordelijkheden van Reest en Wieden voor schoon oppervlaktewater en droge voeten;
- bij te dragen aan profilering van het waterschap;
- transparant te zijn voor ingezetenen en partners;
- middelen efficiënt en effectief in te kunnen zetten.

Watererfgoedelementen gecategoriseerd

Op basis van drie criteria heeft het waterschap de watererfgoedelementen in haar werkgebied ingedeeld in investeringscategorieën. De criteria zijn:

- De mate waarin Reest en Wieden zich verantwoordelijk voelt;
- De mate waarin het element cultuurhistorische waarde vertegenwoordigt;
- De mate waarin het element kansen biedt voor planontwikkeling en profilering van het waterschap (zie figuur 1).

Voor elk van de resulterende categorieën is vastgesteld hoe Reest en Wieden omgaat met de elementen uit die categorieën.

Figuur 1: de vragentrechter om elementen in te delen in investeringscategorieën

Er zijn vijf verschillende investeringscategorieën (figuur 2):

1. **Ja**, wij investeren
2. Wij investeren **soms**
3. Wij investeren **als het moet**
4. Er is een **kans** dat wij investeren
5. Wij investeren **niet**.

In figuur 3 is het aantal elementen of objecten per categorie aangegeven.

In het volgende hoofdstuk bespreken wij per categorie de voorgenomen acties en afspraken.

Waterschap Reest en Wieden voelt zich verantwoordelijk						
	Ja			Nee		
<i>Kans op plan ontwikkeling</i>	<i>Hoog</i>	<i>Midden</i>	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>	<i>Midden</i>	<i>Laag</i>
Waarde: Hoog	Ja, investeren	Ja, investeren	Soms	Kans	Kans	Nee
Waarde Middel	Ja, investeren	Soms	Als 't moet	Kans	Nee	Nee
Waarde Laag	Soms	Als 't moet	Als 't moet	Nee	Nee	Nee

Figuur 2: investeringscategorieën

Reest en Wieden voelt zich verantwoordelijk						
	Ja			Nee		
<i>Kans op plan ontwikkeling</i>	<i>Hoog</i>	<i>Midden</i>	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>	<i>Midden</i>	<i>Laag</i>
Waarde: Hoog	18 x ja wij investeren			28x kans		
Waarde Middel		12 x soms			124x Nee	
Waarde Laag			26x als 't moet			

Figuur 3: aantal elementen per categorie voor Reest en Wieden

2 Acties en afspraken per categorie watererfgoed

2.0 Beslispunten waarmee watererfgoedbeleid wordt geconcretiseerd.

In dit hoofdstuk presenteren wij voorstellen voor beleid per categorie watererfgoed. Het beleid moet echter wel nog worden vastgesteld door het bestuur. Dit hoofdstuk bevat daarom een opsomming van beslispunten.

2.1 Beslissing 1: Watererfgoed vast onderdeel van projectenplannen

Reest en Wieden heeft geïnvesteerd in een "watererfgoedmonitor". Dit is een instrument waarin alle relevante watererfgoedinformatie voor projectleiders en andere medewerkers van Reest en Wieden is opgeslagen, gevisualiseerd op kaartbeeld en geïllustreerd met foto's, teksten en tabellen. Iedere medewerker van Reest en Wieden kan zo de relevante informatie, van alle tot op heden bekende watererfgoedelementen in het werkgebied, gemakkelijk terugvinden.

Afspraak: Watererfgoed vast onderdeel in projectenplannen

Projectleiders en medewerkers die starten met een (gebiedsgericht) project, ontwikkelen een projectplan. Wij spreken af dat:

- wij elk projectplan voorzien van een paragraaf "watererfgoed";
- wij in deze paragraaf aangegeven welke watererfgoedelementen relatie hebben met het te starten project en in welke investeringscategorie die vallen. Daarvoor raadplegen wij de watererfgoedmonitor;
- wij in de projectenplannen vermelden welke acties wij in het kader van het project ondernemen om onze ambities voor watererfgoed te bereiken. Daarbij sluiten wij aan op de acties en afspraken zoals wij die per investeringscategorie hebben geformuleerd (zie volgende paragrafen).

2.2 Beslissing 2: Instellen van investerings- en subsidiefonds watererfgoed

Wij richten als waterschap Reest en Wieden een fonds op voor het watererfgoed in onze regio. Dit fonds bouwen wij op door een percentage van de onderhoudskosten van.....jaarlijks te reserveren voor investeringen in watererfgoed.

Dit fonds is stapelbaar en kan dus in omvang groeien.

Afspraak: DB controleert en stelt omvang fonds vast

- Aan het begin van elk kalenderjaar controleert het dagelijks bestuur de jaarrekening van het fonds van het voorgaande jaar. Daarbij doet zij tevens een uitspraak over de wenselijke omvang van het fonds. Een eventueel surplus van het fonds kan dan terugvloeien in de algemene middelen.
- De minimale omvang van het fonds is groter of gelijk aan drie jaarlijkse reserveringen
- Jaarlijks stelt Reest en Wieden uit dit fonds € 40.000 ter beschikking voor subsidieverlening aan watererfgoedprojecten van derden. Het gaat daarbij om projecten met objecten uit de categorie "kans". Reest en Wieden ontwikkelt een specifieke subsidieregeling en nodigt partijen actief uit met onderbouwde subsidieaanvragen te komen (zie 2.6).

2.3 Beslissing 3: Uitvoering plannen van aanpak voor categorie "Ja, wij investeren"

Reest en Wieden investeert in ieder geval in de watererfgoedelementen waar zij zich

- a) verantwoordelijk voor voelt
- b) met een hoge of gemiddelde cultuurhistorische waarde en
- c) met een hoge of gemiddelde kans op planontwikkeling.

De middelen voor investeringen komen uit de reguliere budgetten voor beheer en onderhoud. Doel is om het element in zijn oorspronkelijke staat te houden met een functie voor het waterschap en waar mogelijk voor derden.

2.3.1 Acties voor categorie "ja, wij investeren"

- Van de ruim 200 elementen behoren 18 elementen tot deze categorie. Voor deze elementen (tabel 1) zijn beknopte plannen van aanpak ontwikkeld in een atelier dat op 13 november 2007 plaatsvond met medewerkers van Reest en Wieden en Het Oversticht (bijlage 1). Uitvoering van de plannen van aanpak nemen wij ter hand. Daarbij gaan wij uit van de prioriteitsstelling zoals die is aangegeven in de plannen van aanpak (zie hoofdstuk 3).
- De informatie uit bijlage 1 koppelt Reest en Wieden aan haar watererfgoedmonitor.

<i>type element</i>	<i>no</i>	<i>adres</i>	<i>Gemeente</i>	<i>plaats</i>
Sluis	60	Zomerdijk	Meppel	Meppel
Sluis	64	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
gemaal	73	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
Sluis	96	Holthe	Midden-Drenthe	Beilen
gemaal	111	Norgervaartweg	Midden-Drenthe	Norgervaart
Sluis	133	Oranjekanaal	Midden-Drenthe	Zwiggelte
Sluis	138	Oranjekanaal/ Smildersluis	Midden-Drenthe	Hijkersmilde
Sluis	141	Molenwijk	Midden-Drenthe	Smilde
Stuw	167	De Stouwe/ Koningsschut	Westerveld	Geeuwenbrug
Stuw	169	Wateren	Westerveld	Wateren
gemaal	184	Weg van Twee Nijenhuisen	Steenwijkerland	Vollenhove
gemaal	192	Wetering Oost	Steenwijkerland	Wetering
gemaal	200	Oeverweg	Steenwijkerland	Giethoorn
gemaal	203	A.F. Stroinkweg	Steenwijkerland	Scheerwolde
Kruithuisje met hoogwaterkanon	218	Blokzijldijk	Steenwijkerland	Blankenham
Uitwateringssluis	219	Vollenhoofsedijk	Steenwijkerland	Blokzijl
Kliffen	224	De Voorst	Steenwijkerland	Vollenhove
Brug	236	Cornelisgracht	Steenwijkerland	Giethoorn

Tabel 1: overzicht van elementen uit categorie "Ja, investeren"

2.3.2 Afspraken voor categorie "ja, wij investeren": uitvoering plannen van aanpak

- Het bestuur stelt de plannen van aanpak vast en geeft de ambtelijke organisatie opdracht om de plannen conform de in hoofdstuk 3 voorgestelde prioriteitsstelling uit te voeren.

2.4 Beslissing 4: Werk met werk maken voor de categorie "soms"

Voor de objecten uit deze categorie voelt het waterschap Reest en Wieden zich ook verantwoordelijk. De objecten scoren wisselend qua cultuurhistorische waarde en de mogelijkheden voor planontwikkeling en profilering (zie figuur 2).

Uitgangspunt is de objecten uit deze categorie te behouden in de oorspronkelijke staat en ze te blijven benutten voor de waterschapstaak. Behoud in oorspronkelijke staat is geen doel op zich, wel een streven. Als de kosten niet meer in verhouding zijn met de kosten van (moderne) alternatieven, vindt heroverweging plaats door het bestuur.

De categorie "soms" krijgt vooral aandacht als er kansen zijn op bijvoorbeeld cofinanciering of subsidies vanuit lopende programma's of projecten. Wij proberen werk met werk te maken. Waar mogelijk is dus sprake van koppeling met andere projecten of programma's. Op die manier drukken wij de kosten voor het instandhouden van de oorspronkelijke functionaliteit. Reest en Wieden stelt zich ten opzichte van deze categorie dus verantwoordelijk maar iets afwachtend op.

2.4.1 Acties voor categorie "soms"

- Verrichten van een quickscan naar programma's en projecten waarop kan worden aangesloten met de 12 elementen uit deze categorie.
- Indien voor bepaalde objecten blijkt dat subsidie of cofinanciering mogelijk is vanuit programma's of projecten van andere partijen ontwikkelen wij gerichte voorstellen, die wij inbrengen in de betreffende programma's of projecten.

2.4.2 Afspraken voor de categorie "soms"

- Indien instandhouding van de oorspronkelijke functionaliteit meer kost dan regulier onderhoud van een vergelijkbare functionaliteit, financieren wij deze extra kosten vanuit ons speciale fonds voor watererfgoed (zie 2.2).

Tabel 2: overzicht van elementen uit de categorie "Soms"

type element	Nr.	adres	gemeente	plaats
inlaat Buitenpolder achter Kuinre	5	Worstdijk	Steenwijkerland	Kuinre
Voormalige zuiderzeedijk	9	Slijkenburgerdijk	Steenwijkerland	Slijkenburg - Kuinre
		Hammerdijk	Steenwijkerland	Kuinre - Blankenham
		Blokzijdijk	Steenwijkerland	Blankenham - Blokzijl
		Vollenhoofsedijk	Steenwijkerland	Blokzijl - Vollenhove
		Bentdijk	Steenwijkerland	Vollenhove - Kadoelen
		Kadoelerdijk	Steenwijkerland	Kadoelen - De Krieger
		Barsbekerdijk	Steenwijkerland	De Krieger - Zwartsluis
Uitwateringssluis gemaal A.F. Stroink	12	Vollenhoofsedijk	Steenwijkerland	Vollenhove
Gemaal Barsbeker Binnenpolder	19	Oppen Swolle	Steenwijkerland	Vollenhove
Stuw	31	De Wulpen	Steenwijkerland	Kallenkote
Stuw	32	Van Helomaweg	Westerveld	Wapserveen
Stuw	33	Driesprong	Westerveld	Wapse
Stuw Olde - Pereboom	34		Westerveld	
Stuw	35	Aweg	Westerveld	
gemaal	112	Norgervaartweg	Midden-Drenthe	Norgervaart
stuw	032	Tolhuisweg	De Wolden	Ruinen
stuw	171	Dieverseweg	Westerveld	Doldersum
stuw	181	Hoofdweg	Westerveld	Frederiksoord

2.5 Beslissing 5: Elementen in de categorie "als 't moet" laten wij niet verloren gaan

Bij deze categorie hebben wij, vanuit het perspectief cultuurhistorische waarde en kans op planontwikkeling, te maken met minder interessante erfgoedelementen. Reest en Wieden voelt zich echter wel verantwoordelijk voor deze objecten.

In deze elementen investeren wij uitsluitend om ze in stand te houden en niet te laten verloederen of verloren te laten gaan.

inlaat Kromme Wijk	1	Rijksweg	Midden Drenthe	Smilde
inlaat Zekte	2	Rijksweg 72	Westerveld	Wittelte
gemaal Buitenpolder achter Kuinre	4	Worstdijk	Steenwijkerland	Kuinre
Gemaal Bentpolder	17	Noordwal	Steenwijkerland	Vollenhove
Gemaal Kadoelen	18	Kadoelerweg	Steenwijkerland	Vollenhove
Gemaal Leeuwterveld	20	Hevenweg	Steenwijkerland	Blokzijl
Gemaal Marker- en Tussenbroek	21	Marker- en Tussenbroekweg	Steenwijkerland	Ossenzijl
Gemaal Nijeveen - Kolderveen	22	Gemaalweg	Meppel	Nijeveen
beschoeiing	003	Zuidelijk van Echten	De Wolden	Echten
beschoeiing	006	N.van Anholt	De Wolden	Anholt
beschoeiing	007	N.van Anholt	De Wolden	Anholt
beschoeiing	008	N.van Anholt	De Wolden	Anholt
stuw	010	Anholt	De Wolden	Anholt
beschoeiing	011	Stuw Anholt	De Wolden	Anholt
beschoeiing	014	Munnikerweg	De Wolden	Ruinen
beschoeiing	016	Echtenseweg	De Wolden	Ruinen
peilschaal	017	Echtenseweg	De Wolden	Ruinen
peilschaal	022	Respersweg	De Wolden	Haalweide
sluis	049	Middenraai	Hoogeveen	Nieuweroord
brug	079	Kraloo	Meppel	Kraloo
peilschaal	097	Holthe	Midden-Drenthe	Beilen
stuw	137	Oranjekanaal	Midden-Drenthe	Hijken
peilschaal	172	Dieverseweg	Westerveld	Doldersum
stuw	173	Dieverseweg	Westerveld	Doldersum
stuw	177	Wapserouwenweg	Westerveld	Frederiksoord
Moespotvaart	36			

Tabel 3: Overzicht elementen uit de categorie "Als 't moet".

2.5.1 Acties voor categorie “als ‘t moet”

- Verantwoordelijk beheer en onderhoud via de reguliere programma's voor beheer en onderhoud. Financiering vindt ook plaats vanuit deze programma's.

2.5.2 Afspraken voor de categorie “als ‘t moet”

- Verantwoordelijk beheer en onderhoud.
- De kosten voor instandhouding van deze elementen wegen wij af tegen de baten. Instandhouding is geen doel op zich. Dat geldt ook wanneer het object een functie heeft voor het waterschap.

2.6 Beslissing 6: Voor de categorie “Kans” ontwikkelen wij een subsidieregeling

Reest en Wieden voelt zich niet verantwoordelijk voor objecten uit deze categorie. De kans op goede profilering van het waterschap en de cultuurhistorische waarde is echter relatief hoog. Daarom wil Reest en Wieden de mogelijkheid openhouden om bij te dragen in de kosten van bijvoorbeeld restauratie van een erfgoedelement uit deze categorie.

Tabel 4: Overzicht van elementen uit de categorie “kans”

brug	076	Schiphorsterweg	Meppel	de Wijk
brug	*206	Emmastraat	Meppel	Meppel
stuw	019	Dickningerpapad	De Wolden	Dickninge
sluis	038	Zuidwoldigerweg	Hoogeveen	Hoogeveen
sluis	041	Zwarte Dijkje/Rostendraai	Hoogeveen	Noordscheschut
sluis	058	Noord	Hoogeveen	Noordscheschut
sluis	059	Mr. Harm Smeengekade/ Sl	Meppel	Meppel
brug	061	Sluisgracht	Meppel	Meppel
brug	065	Zuideinde	Meppel	Meppel
beschoeiing	068	Paradijssluis	Meppel	Meppel
sluis	071	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
brug	090	Beilervaart	Midden-Drenthe	Hoogersmilde
beschoeiing	091	Beilervaart	Midden-Drenthe	Hoogersmilde
brug	102	Oostermade	Midden-Drenthe	Beilen
brug	106	De Hullen	Midden-Drenthe	Wijster
brug	108	Hullenweg	Midden-Drenthe	Wijster
beschoeiing	116	Kanaalweg	Midden-Drenthe	Smilde
sluis	146	Rijksweg Noordzijde	Westerveld	Havelte
sluis	148	Rijksweg	Westerveld	Uffelte
sluis	151	Rijksweg	Westerveld	Dieverbrug
sluis	153	Rijksweg	Westerveld	Dieverbrug
pompgebouw	156	Rijksweg	Westerveld	Geeuwenbrug
sluis	159	Rijksweg	Westerveld	Geeuwenbrug
pompgebouw	161	Rijksweg	Westerveld	Geeuwenbrug
pompgebouw	162	Rijksweg	Westerveld	Geeuwenbrug
watertoren	186	Barsbeek	Steenwijkerland	Sint Jans klooster1
watertoren	187	Oldemarktseweg	Steenwijkerland	Steenwijkerwold
sluis	188	Haven en 't Sas	Steenwijkerland	Blokszijl
watertoren	190	Bouwdijk	Steenwijkerland	Kuinre

2.6.1 Acties voor categorie “kans”

- ontwikkelen subsidieregeling¹.
- vaststellen hoogte subsidiefonds. Wij stellen voor hiervoor € 40.000 beschikbaar te stellen, zoals nu ook het geval is
- jaarlijks communiceren van regeling naar partijen (gemeenten, provincie, historische kringen) en partijen uitnodigen met subsidiabele plannen te komen.

¹ Wij denken aan een subsidieregeling in de vorm van een tender:

- Aan het begin van het kalenderjaar stelt het bestuur de subsidie beschikbaar.
- Daarop maakt Reest en Wieden de subsidieregeling jaarlijks bekend en nodigt partijen uit om met subsidiabele plannen te komen. Hiermee profileert Reest en Wieden zich elk jaar opnieuw.
- Subsidiabel zijn plannen die betrekking hebben op elementen uit de categorie “kans” en die tot doel hebben het element in stand te houden en een publieks(vriendelijke) functie te geven.
- De hoogte van de toegekende subsidie is
  1. afhankelijk van het aantal plannen dat wordt ingediend
  2. max. 40% van de projectkosten
- Wij stellen voor de regeling na 3 jaar te evalueren.

2.6.2 Afspraak voor categorie “kans”

- Een medewerker van de afdeling beleid, kennis en advies is contactpersoon voor subsidieaanvragen van derden.
- Een medewerker van de afdeling beleid, kennis en advies beoordeelt aanvragen op toetsingscriteria van de ontwikkelde subsidieregeling.
- Een medewerker van de afdeling beleid, kennis en advies brengt advies uit aan dagelijks bestuur over al dan niet toekennen van een subsidie.
- Na drie jaar evalueren wij de subsidieregeling.

2.7 Beslissing 7: Wij investeren niet in elementen uit de categorie “Nee”

Erfgoed elementen die niet in eigendom zijn van Reest en Wieden, geen relatie hebben met de taken van het waterschap, weinig of niet waardevol zijn en weinig of geen kans op profilering bieden, komen niet in aanmerking voor zorg en/of (co)financiering vanuit het waterschap Reest en Wieden.

2.7.1 Acties voor categorie “Nee”

- Het waterschap maakt de lijst van elementen uit de categorie “Nee” bekend voor gemeenten, provincies en historische kringen om hun attentie op deze elementen te richten.

3 Aanpak elementen uit categorie “ja”

3.1 Prioriteiten aangeven

Voor elk element uit de categorie ‘ja, investeren’ zijn in samenwerking met het waterschap Reest en Wieden plannen van aanpak opgesteld. De activiteiten in die plannen van aanpak variëren van ‘het informeren van anderen’ tot ‘het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden’. Niet alle plannen van aanpak hebben eenzelfde urgentie en vragen om een actieve manier van handelen. Om het waterschap te ondersteunen bij het stellen van prioriteiten zijn de plannen van aanpak onderverdeeld in 4 stappen.

3.1.1 Aanpak op korte termijn (< 3 jaar)

De volgende elementen vragen om actie op korte termijn:

- Sluis Zomerdijk Meppel (60). Op dit moment speelt de planontwikkeling rondom het aangrenzende bedrijventerrein. Hierop aanhaken biedt een goede kans om dit karakteristieke schutsluisje in te passen in een totaalontwerp voor het bedrijventerrein. Er zijn kansen om “werk met werk” te maken. Dat is efficiënt en kostenbesparend ten opzichte van een geïsoleerde aanpak.
- Sluisje Nijeveense Griff, Meppel (64). Het waterschap is reeds betrokken bij de planontwikkeling voor de woonwijk Nijeveenselanden en kan vanuit die positie dit element onder de aandacht brengen en een bijzondere plek geven in het wijkontwerp.
- Gemaal Stroink, Vollenhove (184). Dit monument biedt goede mogelijkheden voor profilering van het waterschap. Het is het visitekaartje van Reest en Wieden. Dit kan worden versterkt door het gemaal open te stellen voor het publiek en er een aansprekende expositieruimte in te richten.
- De Koningsschut te Geeuwenbrug (167) is een uniek object dat er momenteel slecht aan toe is. Het is jammer wanneer dit object verloren zou gaan. Wij adviseren om de Koningsschut, vooruitlopend op een eventuele gebiedsgerichte aanpak, te restaureren.
- Tevens adviseren wij Reest en Wieden om op korte termijn een eigen standpunt te formuleren over het weer bevaarbaar maken van Drentse kanalen.

3.1.2 Aanpak op middellange termijn (3-5 jaar)

- Het Oversticht adviseert om de gebiedsgerichte projecten (zie 3.2) op middellange termijn op te pakken. Uiteindelijke uitvoering van plannen zal zich naar alle waarschijnlijkheid namelijk over een langere periode uitsmeren. De gebiedsgerichte projecten bieden echter goede kansen om samen met partners in één keer een flinke stap voorwaarts te maken in het bereiken van de ambities die zijn geformuleerd voor de individuele elementen. Tegelijkertijd bieden deze projecten kansen op een duidelijke bijdrage aan de profilering van het waterschap.
- Voorts adviseren wij om de overdracht van bruggen naar wegbeheerders op middellange termijn te effectueren. Dit zal een eenmalige kostenpost betekenen, die vervolgens wel een structurele besparing oplevert.
- De aanpak (en verwerving) van het gemaal Steenwijkerstraatweg te Meppel (nr. 73) bevelen wij eveneens aan als actie voor de middellange termijn. De functionaliteit van dit gemaal is namelijk van groot belang in relatie tot de verantwoordelijkheden van het waterschap.
- Het gemaal A.F. Stroinkweg te Scheerwolde (nr. 203) is een bijzonder en kubistisch ontwerp, dat weinig voorkomt in Overijssel. Gezien de cultuurhistorische waarde en de mogelijkheden voor profilering van het waterschap, stellen wij voor dat dit element op middellange termijn in oorspronkelijke staat wordt teruggebracht..

3.1.3 Aanpak op lange termijn (> 5 jaar)

- Het gemaal aan de Norgervaartweg (nr 111) heeft op korte termijn geen aandacht nodig. Regulier onderhoud is genoeg. Op langere termijn kan een opknapbeurt of aanpassing wellicht noodzakelijk zijn.

3.1.4 Aanpak op initiatief of verzoek van anderen

- De stuw in Wateringen (169) ligt in een natuurontwikkelingsgebied en heeft geen functie meer. Het lijkt raadzaam af te wachten hoe de partij die verantwoordelijk is voor de natuurontwikkeling met de stuw wil omgaan. Als die partij wil dat de stuw wordt verwijderd, kan Reest en Wieden onderhandelen over de verdeling van de kosten daarvan.

- Het Kruithuisje met hoogwater kanon in Blokzijl (nr. 218) is pas gerestaureerd. Een stichting is hierbij nauw betrokken. Aangezien dit element geen functie heeft voor Reest en Wieden kan het waterschap zich reactief opstellen en het initiatief aan anderen laten.

3.2 Gebiedsgericht aanpakken

3.2.1 *Bevaarbaar maken van waterwegen*

Bij het waterschap Reest en Wieden en de provincie Drenthe wordt gesproken over het bevaarbaar maken van de waterwegen in de provincie Drenthe voor kleinschalige waterrecreatie (kano's bootjes). Op die manier kan een toeristisch -recreatieve impuls aan het gebied worden gegeven. De watererfgoedelementen in of langs die waterwegen krijgen daarmee een nieuwe betekenis. Het betreft de volgende watererfgoedelementen: Sluis Holthe te Beilen (96), Zwiggelterluis Oranjekanaal (133), Smildigersluis Oranjekanaal (138), sluis Molenwijk te Smilde (141), Stuw Koninksschut (167).

Het waterschap Reest en Wieden zal allereerst zelf een standpunt in moeten nemen over de wenselijkheid om de kanalen bevaarbaar te maken. Daarvoor is een inschatting van de kosten die het waterschap samen met anderen moet maken om de waterwegen bevaarbaar te maken noodzakelijk. Ook de verwachte baten zullen in beeld moeten worden gebracht. Op basis van deze kosten-baten analyse kan in afweging met andere partijen een inschatting worden gemaakt van de economisch rentabiliteit. Het waterschap zal in eerste instantie hierover met de provincie Drenthe in gesprek gaan. Vergelijkbare studies (o.a. Almelo-Nordhorn kanaal) tonen overigens aan dat het moeilijk blijkt om dergelijke investeringen rendabel te maken.

3.2.2 *Zuiderzeedijk en omgeving*

Een deel van het waterschapsgebied van Reest en Wieden bestaat uit de vroegere kustzone van de Zuiderzee. Hier bevinden zich nog elementen die destijds een belangrijke functie hadden voor de waterkering. De voormalige Zuiderzeedijk (250) met daarlangs de wielen (249), ontstaan door dijkdoorbraken, zijn daarvan het meest herkenbaar. In de categorie 'ja, investeren' gaat het om de kliften bij Vollenhove (224) en kruithuisje met kanon te Blankenham (218).

Deze elementen hebben nu geen functie meer. De historische betekenis van deze elementen is echter groot. Het waterschap Reest en Wieden kan een samenhangend verhaal over de geschiedenis van de Zuiderzee samenstellen. Dit verhaal van de Zuiderzee kan aan de hand van de watererfgoedelementen verteld worden. Zo'n verhaal leent zich uitstekend voor de profilering van het hele gebied en kan samengaan met bijvoorbeeld toeristisch-recreatieve routes. In een communicatieplan kan dit idee verder worden uitgewerkt.

3.2.3 *Verveningsgeschiedenis van Vollenhoofse ontginningsmaatschappij*

De watererfgoedelementen in een deel van Noordwest Overijssel en Zuidwest Drenthe, ook wel Land van Vollenhove genoemd, hebben veelal een directe relatie met de verveningsgeschiedenis en het in cultuur brengen van de streek.

Delen van deze streek zijn op grote schaal verveend voor turfwinning. Na afloop van de verveningen (eind 19^e eeuw) was het noodzakelijk de waterhuishouding te verbeteren om zodoende de gronden in cultuur te kunnen brengen. Door de komst van gemalen (als eerste het gemaal A.F. Stroink) verbeterde de waterhuishouding en konden de gronden in cultuur worden gebracht. De NV Ontginningsmaatschappij 'Land van Vollenhove' werd hiervoor in 1928 opgericht.

Elementen die refereren aan de verveningsgeschiedenis van Vollenhove zijn o.a. het gemaal Stroink (184), schutsluisje in de Kolderveense Grift (60), weteringemaal aan de Wetering Oost (192), gemaal aan de West Steenentocht te Giethoorn (200), gemaal Gelderingen (203), uitwateringssluis Vollenhoofsedijk (219) en sluisje Nijeveense Grift.

Het verhaal van de verveningsgeschiedenis en de ontginningsmaatschappij 'Land van Vollenhove' kan aan de hand van deze elementen in het gebied worden verteld. We adviseren het waterschap om dit idee verder uit te werken in een communicatieplan.

Bijlage 1: Plan van aanpak per watererfgoedelement

A. Sluis Zomerdijk, Meppel nr. 060

A.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Zomerdijk, Meppel. 060.	Criterium	Score*	Totaal
Restant van karakteristieke schutsluis uit circa 1865 in de Kolderveense Westergriif. Van belang voor de civiel-technische geschiedenis en de verveningsgeschiedenis van Kolderveen. In de gemetselde blokken met natuursteenelementen hingen de sluisdeuren.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Aflesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	0	+
Status			
Allianties	+		
Profilering	+		

A.2 Inspiratie

Restaureren en laten liggen als herinnering aan het verleden.
 Vaart weer zichtbaar maken door dam te vervangen door duiker of bruggetje bij de weg.
 Eventueel informatiebord over de verveningsgeschiedenis.
 Kade zo mogelijk gebruiken in gebiedsontwikkeling (terras of parkeren tot aan de kade).
 Voorkom dat het een verweesd element in het landschap wordt.

A.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

De sluis is weliswaar gerestaureerd, inclusief de deuren. Dit is mede op verzoek van de gemeente en een belangengroep gebeurd. Voor Reest en Wieden vervult de sluis geen functie en zal dat in de toekomst ook niet doen.

Voor anderen:

Cultuurhistorie zichtbaar maken voor derden. Oud en nieuw verbinden. Het element kan een "rustpunt" zijn in te ontwikkelen omliggende bedrijventerrein: pittoresk plekje tussen bedrijven. Samen met stedenbouwers van de gemeente te realiseren.

A.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk Derden hebben belangstelling. Het is een uniek element in de omgeving en het enige dat nog refereert aan de historie. Aantoonbaar belang van anderen. Huidige staat is goed, want pas gerestaureerd. Dus kosten kunnen relatief laag blijven.</p>	<p>Zwak Geen functie waterschap. Draagvlak lijkt niet heel groot (bij waterschap en gemeenten)</p>
<p>Kans Bedrijventerrein in ontwikkeling. Er is nu een goede kans voor inpassing van een mooi ontwerp. Profilering van het waterschap door bijvoorbeeld info paneel en goede aankleding. Door draagvlak te verbreden kunnen wij gemeente en waterschap laten scoren.</p>	<p>Bedreiging Onvoldoende aandacht op termijn omdat het element geen functie meer heeft.</p>

A.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Idee ontwikkeling	Draagvlak verwerving	Overleg en doorontwikkeling	Uitvoering
Activiteit	<p>Groepje vormen van creatieve geesten, inclusief landschapsontwerpers Idee ontwikkelen in brainstormsessie Idee schetsen of visualiseren</p>	<p>Praten met aanvankelijke initiatiefnemer, gemeente en eventuele andere partijen Initiatiefnemer bewerkt in principe partijen (geen ambtenaren actie) Nagaan of dit element onderdeel kan worden van bijvoorbeeld een cultuur-historische route (schakel in de ketting)</p>	<p>Doorontwikkelen van het aanvankelijke idee tot uitvoerbaar plan met betrokken partijen Afspraken maken over beheer en onderhoud Afspraken maken over uitvoering, financiering</p>	<p>Uitvoering van het plan in overleg en samenwerking met betrokken partijen</p>
Resultaat	Schetsontwerp	Draagvlak bij partijen	Uitvoerbaar plan met (co)financiering	Sluisrestant op bedrijventerrein met toeristisch-recreatieve functie als krachtige referentie naar de oorspronkelijke identiteit van het gebied.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: hoog, op korte termijn uitvoeren

Dit plan van aanpak verdient uitvoering op korte termijn (< 3 jaar). Op dit moment vindt planontwikkeling plaats om een bedrijventerrein te ontwikkelen voor het omliggende gebied. Nu is het moment om kansen te verzilveren om het karakteristieke schutsluisje een goede plek en functie in het totale plan te geven.

A.6 Financiering

Reest en Wieden heeft al geïnvesteerd in het restauratie van de sluis. Daarbij neemt zij vooralsnog de beheer en onderhoudskosten voor haar rekening. Het lijkt redelijk de gemeente te vragen om te investeren in een passende stedenbouwkundige inpassing. De gemeente kan dit immers vereffenen in de exploitatie van het bedrijventerrein. Bovendien kan de gemeente de uitvoering van het plan ook als onderdeel meenemen in de realisatie van het bedrijventerrein. Het ligt daarom voor de hand dat de gemeente het voortouw neemt in de realisatie. Reest en Wieden kan aanbieden om beheer en onderhoud van de sluis en de direct aangrenzende openbare ruimte voor haar rekening te blijven nemen.

B Sluis Steenwijkerstraatweg Meppel, nr 64

B.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Steenwijkerstraatweg, Meppel. 064.	Criterium	Score*	Totaal
Schutsluis, bekend als sluisje Nijeveense Grift. Dateert uit circa 1860. In 1994 is de sluis gerenoveerd. Al voor de 19 ^e eeuw was hier een keersluis. Smalle schepen (de sluis is niet breder dan 3 meter) zorgden voor transport tussen Nijeveen en Meppel.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Aflesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	+	+
Status			
Allianties	+		
	Profilering	+	

B.2 Inspiratie

Maakt element onderdeel uit van wijkontwerp nieuwbouw Nijeveense Landen?

Kun je nog iets aan de dam doen om idee van sluis (doorgaande waterloop) te herstellen?

Kortom: help, als het enigszins mogelijk is, de sluis te integreren in het ontwerp van de te realiseren woonwijk. De sluis kan functioneren als referentie naar de verveningsgeschiedenis van de wijklocatie.

B.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

De watergang is door een duiker nog functioneel voor het waterschap - de sluis is dat niet. De polder had een eigen bestuur en bij overgaan in de nieuwe waterschapsorganisatie werd het sluisje gerenoveerd en cadeau gedaan aan het waterschap. Nu is het uitsluitend vanuit cultuurhistorisch oogpunt van belang om het sluisje in stand te houden.

Voor anderen:

Wellicht kan - wanneer dit in wijkontwerp van Nijeveenselanden past - het waterschap in overleg met partijen de oorspronkelijke functie echter weer terugbrengen en het kanaaltje (nu watergang) weer bevaarbaar maken voor kleine bootjes.. Dan zou je ook sluisje weer in functie moeten herstellen en het kanaaltje moeten verbinden met het Meppelerdiep. Hiermee kan Nijeveenselanden nog aantrekkelijker worden. De sluis kan een prominente plek krijgen in de wijk als ontmoetingsplek, visplek of terras. De sluis ligt overigens al langs een fietsroute van de Meppeler historische vereniging.

B.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hoe meer je het in gebruik houdt, des te groter de garantie dat het element wordt onderhouden. 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Technische problemen (je moet brug maken, waterkering moet je organiseren) zijn wel op te lossen, maar brengen hoge kosten met zich mee. ○ Houd er rekening mee dat kwaliteit de groene oevers zijn.
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verbijzondering van wijkontwerp. ○ Profileren van waterschap (naar de wijk toe en langs route). ○ Grote kans om dit element in the picture te krijgen door de bouw van de woonwijk. 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Als je het element in functie herstelt, dan kruis je een belangrijke waterkering. De vraag is of deze sluis die functie van waterkering kan opnemen, en of daarmee de huidige staat in stand kan worden gehouden (wordt daarmee verschil in hoogte voldoende opgevangen?)

B.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Ambitie inbrengen in planontwikkeling	Gezamenlijke planontwikkeling	Uitvoering	Beheer
Activiteit	Waterschap zit al aan tafel bij planontwikkeling van Nijeveenselanden en brengt dit idee in om ambtelijk en bestuurlijk draagvlak te verwerven.	Planontwikkeling in nauwe samenwerking met betrokken partijen. Gemeente is leidend in de planontwikkeling vanwege haar rol bij de ontwikkeling van Nijeveenselanden.	Uitvoering meenemen als onderdeel van de wijkontwikkeling van Nijeveenselanden. Primaat ligt dan bij de gemeente.	Beheren van sluis en directe aangrenzende omgeving
Resultaat	Draagvlak	Uitvoerbaar plan, inpasbaar in stedenbouwkundige ontwikkeling van Nijeveenselanden	Interessante plek met historische referentie in de wijk en toegevoegde waarde voor de wijk door bereikbaarheid over water met kleine vaartuigen	Nette, mooie plek in de wijk.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: hoog, op korte termijn uitvoeren

Het is verstandig het plan van aanpak op korte termijn uit te voeren. De planontwikkeling van de wijk Nijeveenselanden is in volle gang. Er zijn nu kansen om het sluisje een bijzondere plek te geven in het wijkontwerp. Reest en Wieden is bovendien al nauw betrokken bij de ontwikkeling van de woonwijk.

B.6 Financiering

Als de gemeente geen belang hecht aan de sluis als centrale ontmoetingsplek en historische referentie in de wijk is het voor Reest en Wieden nagenoeg onmogelijk om iets interessants te doen met deze sluis. Lukt het om met de gemeente een interessante inpassing te creëren, dan ligt het voor de hand dat deze inpassing grotendeels wordt gefinancierd vanuit de wijkexploitatie. In de realisatie kan Reest en Wieden een beperkte cofinanciering leveren. Het lijkt echter verstandiger om kosten voor beheer en onderhoud te kapitaliseren en in te brengen als cofinanciering.

C. Gemaal Steenwijkerstraatweg Meppel, nr 73**C.1 Onderbouwing prioritering**

Criteria	Score*	Totaal
Gemaal. Steenwijkerstraatweg, Meppel. 073.		
Pompgemaal uit 1925 bij de Paradijssluis. Het pompgemaal ligt over de oude loop van de vaart. Het gemaal dient om water vanuit het zuiden (Meppeler diep) naar het noordelijke gedeelte te pompen voor een voldoende hoge waterstand.		
Behoort tot complex van opvoersysteem van water, vanuit IJsselmeer tot Assen. Uniek complex. Element is van de provincie maar is uitermate belangrijk voor uitvoering taken waterschap. Panavispompen (specifiek ontwerp). Wezenlijk systeem voor ontwikkeling van gebied.		
Verantwoordelijkheid	+	+
Functioneel voor taken waterschap		
Eigendom	-	
Waarde	+	+
Aflesbaarheid functie		
Zeldzaamheid constructie	0	
Waarde van het ontwerp	0	
Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
Bijdrage aan de omgeving	+	
Kans op planontwikkeling	-	0
Status		
Allianties	-	
Profilering	+	

C.2 Inspiratie

Dergelijke gebouwen nodigen uit om naar binnen te gaan, je wilt weten wat er gebeurt. Mogelijkheden zoeken naar een medegebruiker om openstelling mogelijk te maken. Expositieruimte?

C.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- behoud van de functionaliteit voor waterschap. Het element is echter in eigendom van de provincie;
- waterschap zou element in eigendom willen nemen. Het element is van groot belang voor het waterschap vanwege zijn functionaliteit. Bovendien vertegenwoordigt het element een cultuurhistorisch belang. Het is onderdeel van het opvoersysteem van water richting Assen. Destijds was dit een innovatief en omvangrijk waterstaatskundig project.

Voor anderen:

- gebouw inrichten als informatiecentrum
- informatie geven over oppompen van water richting Assen
- monumentenstatus trachten te verwerven
- publieksfunctie geven

C.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Serie van 4 of 5 in lijn (vergelijkbaar met moderne Kinderdijk ?) • Zichtbaarheid in het landschap, bepalend element 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exploitatie is waarschijnlijk duur • Niet van waterschap , geen zeggenschap • Nog geen profileringsmogelijkheden
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwerven • Afspraken op visieniveau bij verwerving • Kunstwerk passeerbaar maken voor vis --> je moet er (waarschijnlijk) sowieso mee aan het werk. Dan met werk werk maken. • Beter sturing op waterbeheer door waterschap indien het van het waterschap is. 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> • De functionaliteit is gemakkelijk te huisvesten in betonnen bak of onzichtbaar gebouw. Dat is veel goedkoper. • Bedrijventerrein in ontwikkeling vlakbij.

C.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Schouw + cultuurhistorische visie	Verwerven functionaliteit (speerpunt)	Afwegen functionaliteit	Funcities faciliteren
Activiteit	Schouw uitvoeren om de bouwkundige staat vast te stellen. Ontwikkelen van cultuurhistorische visie op water opvoersysteem richting Assen (aanzien gebouwen, samenhang en dergelijke). Deze visie meenemen in onderhandeling met provincie.	Reest en Wieden is reeds in gesprek over verwerving van deze functionaliteit. Deze ligt nu bij de provincie. Waterschap acht dit van groot belang i.r.t. haar verantwoordelijkheden.	Afwegen of je de functionaliteit handhaafd in het bestaande gebouw of dat deze wordt geplaatst in ander gebouw	Afhankelijk van besluitvorming in stap 3
Resultaat	Input voor onderhandeling met provincie	Duidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden en verwerven zeggenschap	Input voor beslissing om gebouw te handhaven in huidige vorm of andere functies toe te laten --> expositie, horeca etc.	Idem.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn uitvoeren (3-5 jaar)

De functionaliteit van dit gemeal is van groot belang in relatie tot de taken en verantwoordelijkheden van het waterschap. Bovendien is dit element onderdeel van een serie en heeft daarom een grote cultuurhistorische waarde en biedt kansen op profilering van het waterschap. Daarom wordt geadviseerd het plan van aanpak op middellange termijn uit te voeren.

C.6 Financiering

De financiering is afhankelijk van de uitkomsten van de onderhandelingen met de provincie. Daar kan nu nog geen uitsluitsel over worden gegeven.

D. Sluis Holthe te Beilen, nr 96

D.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Holthe, Beilen. 096.	Criterium	Score*	Totaal
Schutsluis, gebouwd in 1925. Opgebouwd uit bakstenen en natuurstenen elementen in de vorm van een zogenoemd eiland. Het gemaal behorende bij de sluis draait nog elke dag. De sluis is sinds 1970 voor scheepsvaart gesloten.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde		+
	Aflesbaarheid functie	+	
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	-	
	Kans op planontwikkeling		0
Status	-		
Allianties	0		
	Profilering	+	

D.2 Inspiratie

De leesbaarheid is helder; de plek legt zich zelf uit. Echter het element heeft niet meer de functie voor scheepsvaart, wil je de beide sluisdeuren dan nog behouden? Toegankelijkheid van het element behouden (maar dan wellicht aanvullend investeren in veiligheid).

Ambitie zou kunnen zijn om het gehele kanaal weer toegankelijk te maken voor kleinschalige waterrecreatie (kano's, bootjes). Dat kan een toeristisch-recreatieve impuls geven aan het gebied en de betekenis aan de watererfgoedelementen in het kanaal teruggeven. Dit zou dan onderdeel moeten zijn van een gebiedsgerichte aanpak.

D.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

De huidige functie van het element is beperkt: oppompen is nodig om watergang door te spoelen (omloop) en waterkering van de sluis. De sluis is overigens nodig aan renovatie toe.

Voor anderen:

- Publieke ontmoetingsplek door het vergroten van de aantrekkelijkheid bijvoorbeeld door te werken aan vispasseerbaar maken van de omleiding of wellicht een vistrap maken van de sluis en de sluis zelf.
- Er loopt een wandelpad langs over de dijk en een fietspad is in aanleg. Het is al toegankelijk, dan plek opwaarderen. Het kan een leuke plek zijn voor een tussenstop tijdens een fiets- of wandeltocht. Renovatie is dan wel nodig in combinatie met faciliteren van nieuwe functies zoals een vistrap.
- Er wordt nieuwe wijk ontwikkeld in de nabijheid, wellicht kan via bevaarbaar maken toegevoegde waarde worden gerealiseerd voor die wijk.
- Geschikt maken voor scheepsvaart (dit sluit aan op de ambitie van de provincie Drenthe om de Drentse waterwegen weer bevaarbaar te maken).

D.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er lopen routes langs de plek, of routes zijn in de maak, biedt mogelijkheden voor stopplaats. • Nieuwe wijk in ontwikkeling. • Vispasseerbaar maken is een eis. 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor iedere kano schutten kost veel water. • Rondje fietsen wordt lastig omdat je ook spoor moet kruisen.
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renovatiekosten beperken door nieuw ontwerp vistrap (je hoeft bijvoorbeeld niet de deuren terug te halen van de sluis) • Andere benadering zichtbaar maken. 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vistrap botst met mogelijke ambitie provincie voor bevaarbaar maken, dus zoeken naar ontwerp waarbij makkelijk is als sluis terug te herstellen.

D.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Ambities op gebiedsniveau	Plan uitwerking (op element niveau)	Uitvoering	Beheer
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Met provincie gesprek aangaan over gezamenlijke ambities op gebiedsniveau. • Naar aanleiding van resultaten hiervan gezamenlijk plan maken voor dit element 	<ul style="list-style-type: none"> • Partners zoeken (gemeente, provincie, recreatieschap). • Plan uitwerking (inclusief vispassage) • Begroting en financieringsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Planuitvoering met partners 	<ul style="list-style-type: none"> • Beheerafspraken maken met partijen • Bijdrage aan beheer leveren conform afspraak
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke ambitie ten aanzien evt. bevaarbaar maken van kanaal • Gezamenlijke planontwikkeling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gedragen plan voor dit element 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe toeristisch-recreatieve plek in historische context 	<ul style="list-style-type: none"> • Een mooie plek die mooi en interessant blijft

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken
 Uitvoering van dit plan van aanpak is alleen zinvol wanneer dit in samenhang geschiedt met het bevaarbaar maken van het gehele kanaal. Daarvoor is nog nadere studie en besluitvorming nodig in samenspraak met provincie, gemeenten, bedrijfsleven en andere partijen. Dat vergt tijd. Vandaar dat uitvoering van het plan van aanpak op zijn vroegst op middellange termijn kan plaatsvinden.

D.6 Financiering

De financiering is afhankelijk van de ambities van andere partners. Het waterschap kan de renovatie van de sluis financieren en participeren in het beheren van de plek. Aangezien dit onderdeel van een gebiedsgericht programma zal moeten zijn, ontraden we dat Reest en Wieden hier de "lead" neemt.

E. Gemaal, Norgervaartweg, Norgervaart, nr 111

E.1 Onderbouwing prioritering

Gemaal. Norgervaartweg, Norgervaart. 111.	Criterion	Score*	Totaal
Gemaal uit omstreeks 1935. Huisje met een elektrisch aangedreven metalen schroef. Waarschijnlijk schroefpompgemaaltje waaraan weinig te zien is.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Afreesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	-	0
Status			
Allianties	-		
	Profilering	+	

E.2 Inspiratie

Is de schroef/vijzel zichtbaar of zichtbaar te maken? Uitleggen wat de functie is van het gebouwtje op deze plek.

E.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:
 Functionaliteit en aanzien behouden

Voor anderen:
 Hooguit informatiebordje neerzetten.

E.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk	Zwak
-------	------

<ul style="list-style-type: none"> Gebouwtje zwaar geconstrueerd 	<ul style="list-style-type: none"> Locatie van het gebouwtje is niet interessant (langs doorgaande weg)
Kans <ul style="list-style-type: none"> Geen 	Bedreiging <ul style="list-style-type: none"> Geen

E.5 Plan van aanpak

Voor dit element blijkt het niet nodig om een specifiek plan van aanpak te maken. Normale onderhoudswerkzaamheden volstaan. Het lelijke hekwerk kan worden verwijderd.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: op lange termijn (> 5 jaar)

Het huidige onderhoud volstaat. Wellicht is op langere termijn een opknapbeurt nodig.

E.6 Financiering

Financiering vindt plaats vanuit reguliere budgetten voor beheer en onderhoud.

F Sluis Oranje kanaal te Zwiggelte, nr 133

F.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Oranjekanaal, Zwiggelte. 133. Zwiggeltersluis. Een schutsluis die alleen nog een functie in de waterhuishouding vervult. Deuren zitten dicht, pompen erbovenop geplaatst met krooshek. Functie: peilverschil instandhouden.	Criterium	Score*	Totaal
	Verantwoordelijkheid.	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde		+
	Afleesbaarheid functie	+	
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
Kans op planontwikkeling		+	
Status	-		
Allianties	+		
	Profilering	+	

F.2 Inspiratie

Open houden voor en niet onmogelijk maken van recreatiefuncties. Op dit moment zijn er partijen die ervoor pleiten het Oranjekanaal weer bevaarbaar te maken voor (kleinschalige) recreatievaart. Ook de provincie Drenthe heeft ambities op dit vlak. Net als bij de sluis Holthe (nr 96) zou er sprake moeten zijn van een gebiedsgerichte aanpak met partijen waar dit element een onderdeel van is.

F.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- sluis er visueel weer als sluis uit laten zien en andere functies (zoals de pomp) zoveel mogelijk wegwerken. (bijvoorbeeld onder het complex). Kortom: verrommeling voorkomen en weghalen versturende elementen.
- discussie over krooshekreinigers entameren en aangrijpen voor kwaliteitsslag.
- passeerbaar maken voor vis
- geen belemmering opwerpen voor latere bevaarbaarheid.

Voor anderen:

Bevaarbaar maken kanaal. Waterschap kan positie innemen over welke kanalen je wel/niet bevaarbaar zou moeten maken? Op basis daarvan kan gesprek met provincie worden aangegaan.

F.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> • Technisch relatief kleine moeite om elementen die oorspronkelijk niet aan de pomp horen, elders te plaatsen. • Ervaring met stuw om dat ondergrond aan te brengen. • Je kunt vis schutten? 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> • Financieel hoge kosten • Renovatie is hoog nodig
Kans <ul style="list-style-type: none"> • Combinatie met plannen/initiatieven bevaarbaar maken Oranjekanaal 	Bedreiging <ul style="list-style-type: none"> • Verder in onbruik raken van het kanaal

F.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Ambities op gebiedsniveau	Plan uitwerking (op element niveau)	Uitvoering	Beheer
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Met provincie gesprek aangaan over gezamenlijke ambities op gebiedsniveau (Oranjekanaal). • Naar aanleiding van resultaten hiervan gezamenlijk plan maken voor dit element 	<ul style="list-style-type: none"> • Partners zoeken (gemeente, provincie, recreatieschap). • Plan uitwerking (inclusief vispassage) • Begroting en financieringsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Planuitvoering met partners 	<ul style="list-style-type: none"> • Beheerafspraken maken met partijen • Bijdrage aan beheer leveren conform afspraak
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke ambitie ten aanzien evt. bevaarbaar maken van kanaal • Gezamenlijke planontwikkeling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gedragen plan voor dit element 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe toeristisch-recreatieve vaarroute met interessante plekken 	<ul style="list-style-type: none"> • Een mooie plek die mooi en interessant blijft

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken
 Uitvoering van dit plan van aanpak is alleen zinvol wanneer dit in samenhang geschiedt met het bevaarbaar maken van het gehele kanaal. Daarvoor is nog nadere studie en besluitvorming nodig in samenspraak met provincie, gemeenten, bedrijfsleven en andere partijen. Dat vergt tijd. Vandaar dat uitvoering van het plan van aanpak op zijn vroegst op middellange termijn kan plaatsvinden.

F.6 Financiering

De financiering is afhankelijk van de ambities van andere partners. Aangezien dit onderdeel van een gebiedsgericht programma zal moeten zijn ontraden we Reest en Wieden hier de "lead" te nemen. Indien andere partijen geen ambities hebben kan Reest en Wieden haar verantwoordelijkheid nemen door de sluis in een nette staat van onderhoud te houden en oplossingen te vinden voor ontsierende elementen zoals het krooshek. Dit kan vanuit reguliere middelen voor beheer en onderhoud worden gefinancierd.

G. Sluis Oranjekanaal, Oranjekanaal/Smildersluis, Hijkersmilde, nr. 138

G.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Oranjekanaal, Hijkersmilde. 138.	Criterium	Score*	Totaal
Smildigersluis. Schutsluis in het Oranjekanaal. Eerder schutsluis nummer 1 genoemd. De sluis is niet meer voor scheepvaart in gebruik.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde		+
	Aflesbaarheid functie	+	
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling		+
Status	-		
Allianties	+		
	Profilering	+	

G.2 Inspiratie

Recreatieve betekenis van kanalen in Drenthe stimuleren en voor dit element bevaarbaarheid mogelijk maken in relatie tot de discussie over recreatievaart binnen de provincie Drenthe (zie ook 2.6.2). Landschappelijke ervaring vanaf het water mogelijk maken.

G.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- Functionaliteit behouden.

Voor anderen:

- Functionaliteit van Oranjekanaal voor plezier scheepvaart herstellen.

G.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mooi beeldbepalend element 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herstellen functionaliteit is geen belang voor waterschap (peilverschil is er waarschijnlijk niet)
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politieke discussie over openhouden loopt 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financiering • Geringe economische haalbaarheid

G.5 Plan van aanpak

Idem 3.6.5. Dat geldt ook voor de uitvoeringsprioriteit van het plan van aanpak.

G.6 Financiering

Idem 3.6.6

H. Sluis, Molenwijk te Smilde nr.141

H.1 Onderbouwing prioritering

Sluis. Molenwijk, Smilde. 141.	Criterium	Score*	Totaal
Molenwijksluis. Schutsluis uit circa 1775, hersteld in de late 19 ^e eeuw. In 2002 heeft de sluis een renovatie ondergaan. Nu nog functie als waterregulerend kunstwerk.	Verantwoordelijkheid		
	Functioneel voor taken waterschap	-	+
	Eigendom	+	
	Waarde		+
	Afreesbaarheid functie	+	
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling		
Status	-		
Allianties	0		
	Profilering	+	

H.2 Inspiratie

Monumentale karakter versterken en toelichten wat de betekenis is geweest van deze sluis voor het gebied via bijvoorbeeld een informatiebord. Daarbij een kunstenaar vragen om de betekenis en beleefbaarheid van deze plek te illustreren. Laat zien dat dit element destijds een grote investering is geweest voor de ontwikkeling van het gebied.

H.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- Sluis en plek in stand houden.
- Behoud van ecologische waarde: er komt een bijzondere varensoort voor.

Voor anderen:

- Plek promoten en onder de aandacht brengen, onder andere door bij de gemeente aan te kaarten hier iets meer mee te doen dan alleen een informatiebordje neerzetten.

H.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • De sluis is al een bijzondere plek, met rijk verleden, daar wil je je mee profileren. 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Initiatief ligt niet bij waterschap, vraagt dus wel wat duw en trek werk. Je hebt een aanleiding nodig om dit onder de aandacht te brengen bij gemeente.
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussie binnen de provincie Drenthe over (opnieuw) bevaarbaar maken van Drentse vaarwegen. 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andere kunnen het belang van de sluis "over het hoofd" zien.

H.5 Plan van aanpak

Het belang voor het waterschap van dit element is niet groot. De sluis is niet functioneel voor het waterschap. Daarom wordt voorgesteld het initiatief bij anderen te laten. Het plan van aanpak beperkt zich daarom tot het onder de aandacht brengen van het belang van deze plek, zodat bijvoorbeeld gemeente initiatief neemt om deze plek te verbijzonderen. Deze actie dient op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau te worden uitgevoerd.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken
 Uitvoering van dit plan van aanpak is alleen zinvol wanneer dit in samenhang gebeurt met het bevaarbaar maken van het gehele kanaal. Daarvoor is nog nadere studie en besluitvorming nodig in samenspraak met provincie, gemeenten, bedrijfsleven en andere partijen. Dat vergt tijd. Vandaar dat uitvoering van het plan van aanpak op zijn vroegst op middellange termijn kan plaatsvinden.

H.6 Financiering

Aan het plan van aanpak zijn geen noemenswaardige kosten verbonden.

I. Stuw De Stouwe/Koningschut, Geeuwenbrug, nr. 167

I.1 Onderbouwing prioritering

Stuw. De Stouwe, Geeuwenbrug. 167.	Criterium	Score*	Totaal
Bekend als de Koningschut. Overdekte houten keerstuw op betonnen voeten.	Verantwoordelijkheid		
	Functioneel voor taken waterschap	+	+
	Eigendom	+	
	Waarde		+
	Aflesbaarheid functie	+	
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling		
Status	-		
Allianties	-		
	Profilering	+	

I.2 Inspiratie

Instandhouden qua ontwerp en functionaliteit. Als er niets meer te stuwen valt, kun je de schut langzaam omhoog en naar beneden bewegen en daarmee nieuwe betekenis geven als “klok” of voortdurende veranderende “fotolijst” voor de omgeving.

I.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- Functionaliteit behouden en herstellen in oorspronkelijke staat.
- Bijzonderheid van het object markeren.

Voor anderen:

- Ontsluiten voor bezoeker i.r.t. tot herstellen in oorspronkelijke staat.
- Informatie over de plek, het element en de functie.
- Tevens publiek informeren waarom het object zo is gebouwd.

I.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> Echt uniek object Van oorsprong is het element van R&W 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> Staat van onderhoud Locatie mogelijk moeilijker bereikbaar
Kans <ul style="list-style-type: none"> Opnemen in routes Toegankelijk maken Verhaal vertellen van unieke ontwerp 	Bedreiging <ul style="list-style-type: none"> Mogelijke tegenvallende staat van onderhoud

I.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Schouw en restauratieplan	Besluitvorming	Uitvoering	Beheer
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> Schouw uitvoeren om bouwkundige staat vast te stellen en restauratieplan vervaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> Plan voorleggen aan bestuur 	<ul style="list-style-type: none"> Planuitvoering met partners 	<ul style="list-style-type: none"> Beheerplan maken en beheren
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> Restauratieplan dat kan worden ingediend voor besluitvorming 	<ul style="list-style-type: none"> Al dan niet akkoord voor restauratie 	<ul style="list-style-type: none"> Gerestaureerd element 	<ul style="list-style-type: none"> Een mooie plek die mooi en interessant blijft

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: op korte termijn (< 3 jaar)

Volgens medewerkers van Reest en Wieden is de Koningsschut momenteel in een slechte staat. Het is van belang om restauratie op korte termijn uit te voeren om het element niet verloren te laten gaan en restauratiekosten niet onnodig (verder) te laten oplopen.

I.6 Financiering

Financiering van het plan van aanpak vindt primair door Reest en Wieden plaats. Desgewenst kan Reest en Wieden aanvullende financiering trachten te verkrijgen via partners.

J. Stuw, wateringen, nr. 169**J.1 Onderbouwing prioritering**

Stuw. Wateren. 169.	criterium	Score*	Totaal
Moderne stuw in de Vledder Aa. Nu nog een functie, maar de kans is dat het kanaal wordt dichtgegooid. Functie was waterafvoer uit landbouwgebied, dit wordt gewijzigd.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Aflesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	0	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	-	0
Status			
Allianties	0		
Profilering	+		

J.2 Inspiratie

Samenhang van stuw, peilschaal, luik en brug is de waarde. Hier hoeft je niet veel aan te doen; 'self-explaining element'. Dit is een belevingsplek in een route, beleving kun je versterken.

J.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

Op dit moment wordt de waterloop teruggebracht tot een beek. Men gaat van cultuur naar natuur. Daaruit komt de vraag voort of je dit element nog wilt aanpassen of vervangen of dat je het vervangt door uitsluitend een brug. De stuw is straks immers niet meer nodig. Het kunstwerk kan je laten staan om te laten zien hoe het was of alleen brug behouden en afscheid nemen van het element.

Geadviseerd wordt het element op te ruimen wanneer de ontwikkeling van waterloop tot beek inderdaad wordt voortgezet. Dit lijkt tegenstrijdig met de indeling in de categorie 'ja, investeren', Dit element scoort echter middelmatig op kans voor planontwikkeling en de relatie van het ontwerp sec is laag. Juist de waarde van het ontwerp in relatie tot de omgeving scoort hoog. Wanneer de omgeving een meer natuurlijke inrichting krijgt, komt deze plek beter tot zijn recht wanneer het element wordt opgeruimd.

Voor anderen:
Het punt is op zich weinig interessant.

J.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Er zijn geen uitgesproken sterke of zwakke punten. Bij het opruimen van het element kan enige weerstand worden verwacht evenals bij het laten staan van het element. In het ene geval gaat een cultuurelement verloren in het andere geval leidt het element de aandacht af van de natuurontwikkeling.

J.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2
	Naar minimaal onderhoud	Amoveren
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> Onderhoudsplan afstemmen op minimale en op te heffen functie. Amoveringsplan opstellen 	<ul style="list-style-type: none"> Op termijn, na voltooiing beekontwikkeling, stuw amoveren
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> Onderhouds- en amoveringsplan 	<ul style="list-style-type: none"> Natuurontwikkeling zonder verstorend cultuurelement

Prioriteit: laag, initiatief aan anderen laten

De stuw heeft geen functie meer voor het waterschap. Wellicht dat natuurontwikkeling aanleiding geeft de stuw te verwijderen. Reest en Wieden is niet de eerst verantwoordelijke voor de natuurontwikkeling maar Staatsbosbeheer. Het initiatief kan derhalve bij Staatsbosbeheer worden gelaten.

J.6 Financiering

Het plan van aanpak kan vanuit reguliere middelen voor beheer en onderhoud worden gefinancierd. Het amoveren kan Reest en Wieden financieren uit de gekapitaliseerde besparing voor beheer en onderhoud omdat het element in de resterende jaren niet meer hoeft worden onderhouden.

K. Gemaal Stroink, Weg van Twee Nijenhuisen te Vollenhove, nr 184

K.1 Onderbouwing prioritering

Gemaal. Weg van Twee Nijenhuisen, Vollenhove. 184.	Criterium	Score*	Totaal
Gemaal Stroink. Het gemaal is ondergebracht in een groot gebouw met met pannen gedekte schilddaken. Oorspronkelijke bouwdelen dateren uit 1919-1920. In 1980 is de (tevens als landmark functionerende) schoorsteen afgebroken.	Verantwoordelijkheid	+	
	Functioneel voor taken waterschap		+
	Eigendom	+	
	Waarde	+	
	Afleesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	+
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	+	
Status			
Allianties	+		
Profilering	+	+	

K.2 Inspiratie

Is er ruimte over voor medegebruik? Het gebouw nodigt uit om naar binnen te gaan en te zien wat er gebeurt. Is het niet een prachtige ruimte die mogelijkheden biedt voor horeca, workshops, trainingen of seminars of exposities?

K.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

- Profilering waterschap.
- Functionaliteit is te kwetsbaar om de ruimte te vervreemden, functionaliteit moet worden gehandhaafd en staat niet ter discussie. Het gebouw moet daarom altijd, direct toegankelijk zijn voor het waterschappen.
- Geluidsoverlast van de machinerie maakt andere functies (restaurant o.i.d.) moeilijk inpasbaar.

Voor anderen:

- Visitekaartje van Reest en Wieden en monument: het is een aansprekend element in de omgeving.
- Ontvangst en voorlichtingsruimte realiseren.
- Schoorsteen herstellen om gebouw als beeldbepalend te herstellen.

K.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is al een monument • Is al gerestaureerd (binnen en buiten) • Zeer functioneel voor waterschap • Goed bereikbaar • Ambitie borduurt voort op hetgeen al is en wordt besproken binnen waterschap t.a.v. Stroink • Plan van aanpak voor deze ambitie is er al. 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stroink is al heel veel op de agenda, permanente aandacht --> over "exposure" dreigt.
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorlichtings- en expositieruimte (op afspraak) • Meer promotie • GSM mast (hoogte van te realiseren schoorsteen gebruiken). 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandeling van monumentenzorg v.w.b. ingrijpen in historie door herstel schoorsteen.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: op korte termijn (< 3 jaar)

Het gemaal Stroink staat feitelijk permanent hoog op de agenda van Reest en Wieden. Het gebouw is het visitekaartje van het waterschap. Er zijn al concrete plannen om een voorlichtings- en expositie in te richten. Het is goed deze plannen op korte termijn te concretiseren voordat de ideeën slechts raken en energie en ambitie langzaam verdwijnen in de vergetelheid.

K.5 Plan van aanpak

Zoals aangegeven is er al een plan van aanpak dat aansluit op de geformuleerde ambitie. Een heikel punt is nog of de monumentencommissie positief zal kunnen adviseren over de herbouw van de schoorsteen. Dat moet nog worden gecheckt.

K.6 Financiering

Voor het plan van aanpak is binnen Reest en Wieden al financiering gevonden. Grotendeels wordt gebruikt gemaakt van ruimte in de reguliere budgetten voor beheer en onderhoud.

L. Gemaal Wetering-Oost te Wetering, nr 192

L.1 Onderbouwing prioritering

Gemaal. Wetering Oost-West, Wetering. 192.	Criterium	Score*	Totaal
<p>Weteringgemaal aan de Wetering Oost. Het bakstenen gebouwtje dateert uit 1943. Het gemaal heeft betonnen uitwateringssluizen met ijzeren hefmechanieken en een onder de Wetering doorlopende duiker.</p> <p>Is nog volop in gebruik en recent opgeknapt van binnen en buiten. (Oorspronkelijke staat is hersteld)</p>	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Afreesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	+	+
	Status		
Allianties	+		
Profilering	+		

L.2 Inspiratie

Wellicht is het denkbaar medegebruik mogelijk te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan exclusief wonen in het landelijk gebied, gebruik als atelier, expositieruimte of andere publieksfuncties.

L.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

De ruimte in het gebouw is en blijft nodig voor de gemaalfunctie. Het gemaal is nog volop in werking en derhalve verbonden aan de functie van het waterschap Reest en Wieden.

Bij vervanging van krooshek zou Reest en Wieden kunnen nadenken over ander hek met reiniging, zodat deze meer los komt te staan van het gebouw.

Voor anderen:

De omgeving van het gemaal wordt vrij intensief gebruikt: je kan er naar toe varen, het is bereikbaar per auto en fiets. Kortom: de omgeving wordt reeds flink recreatief benut. Het gemaal is een gebouw waar je niet zomaar aan voorbij gaat en heeft bovendien een tamelijk opvallende architectuur. Het is daarom van belang het gebouw in stand te houden. Op speciale evenementen, zoals de open monumentendag, kan het waterschap het gemaal openstellen en die gelegenheid aangrijpen om Reest en Wieden te profileren.

L.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> • Net gerestaureerd en nog volop in functie. 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> • Niet beschikbaar voor andere functie
Kans <ul style="list-style-type: none"> • Profileren van het waterschap (vanaf het water en de weg zichtbaar). • Gemaal krijgt mogelijk versterkte functie in combinatie met waterberging. 	Bedreiging

L.5 Plan van aanpak

Voor dit element is geenspecifiek plan van aanpak gemaakt. Wel zijn er twee aandachtspunten:

- Reest en Wieden kan nadenken over het anders vormgeven van het krooshek en de reinigingsinstallatie, zodat deze minder pregnant het gebouw ontsiert. Deze actie kan op termijn plaatsvinden wanneer het krooshek en de reinigingsinstallatie aan vervanging toe zijn.
- Op het moment dat het gebied een functie krijgt voor waterberging verandert de functie van het gemaal. Waarschijnlijk wordt het gemaal belangrijker voor het gebied. Misschien moet de capaciteit dan worden vergroot en wordt het gemaal eventueel vervangen. Dan kan nagedacht worden over het anders benutten van het gebouw in combinatie met eventuele vervreemding van het pand.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken

Voorgesteld wordt om het plan van aanpak uit te voeren in relatie tot een gebiedsgericht project rondom de Vollenhoofse ontginningsmaatschappij. Op dit moment is het gemaal functioneel voor de waterhuishouding. Op termijn kan het gemaal tevens het verhaal van de Vollenhoofse ontginningsmaatschappij illustreren. Voor de komende periode verdient het aanbeveling reeds partners te interesseren voor gebiedsgerichte profilering (provincie, gemeenten, regionaal bureau voor toerisme, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer etc).

L.6 Financiering

De geldende ambitie financiert Reest en Wieden uit de reguliere middelen voor beheer en onderhoud.

M. Gemaal, Oeverweg te Giethoorn, nr. 200**M.1 Onderbouwing prioritering**

Gemaal. Oeverweg, Giethoorn. 200.	Criterium	Score*	Totaal	
Gemaal aan de West Steenentocht, nabij het Giethoornsche meer. In 1940 gebouwd. Chique gedetailleerd. Er staan twee grote centrifugaal pompen in. Gebouwd door ontginningsmaatsch. Vollenhove.	Verantwoordelijkheid	+	+	
	Functioneel voor taken waterschap			
	Eigendom	+		
	Waarde	+	+	
	Afleesbaarheid functie			
	Zeldzaamheid constructie	-		
	Waarde van het ontwerp	+		
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+		
	Bijdrage aan de omgeving	+		
	Kans op planontwikkeling	-	0	
Status				
Allianties	0			
Profilering	+			

M.2 Inspiratie

Dit gemaal kent een bijzonder ontwerp met rijke detaillering. Het ontwerp is van Dirk Rozenburg, voormalig rijksbouwmeester en ook ontwerper van "De witte dame" te Eindhoven.

Wellicht kan Reest en Wieden medegebruik overwegen waarbij gedacht kan worden aan functies als wonen, horeca, vergaderruimte of expositieruimte.

M.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

Het gebouw is volledig functioneel voor waterschap. Dat kan nu niet veranderen waardoor medegebruik lastig is te realiseren. Er is wel ruimte over in de hoogte van het gebouw maar die is moeilijk bruikbaar te maken. Vooralsnog is daarom de ambitie om de functionaliteit en het gebouw te handhaven in de huidige staat.

Voor anderen:

- Aandacht aan besteden omdat het van een specifieke ontwerper is, namelijk Dirk Rozenburg, die verschillende gebouwen ontwierp in de stijl van de nieuwe zakelijkheid (jaren 1920-1930).
- Aandacht besteden aan verhaal van de 4 gelijksoortige gemalen en de functie voor de ontginningsmaatschappij Vollenhove (gebiedsgerichte aanpak).

M.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijk ontwerp • Gewoon pomp (ontsluiting is ook kracht). • Recentelijk hersteld • Zit in regulier onderhoudsplan. • Onderdeel van serie 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moeilijk toegankelijk • Slecht ontsloten
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kans op profilering via de reeks van vier gemalen. 	<p>Bedreiging</p>

M.5 Plan van aanpak

De ambitie beperkt zich tot communicatie rondom het ontwerp van het gebouw en het vertellen van het verhaal van de ontginningsmaatschappij Vollenhove in relatie tot de aanvankelijk vier gelijksoortige gemalen. Daarvoor is nog geen specifiek plan van aanpak gemaakt. De bouwkundige staat van het element vaststellen door een schouw uit te voeren.

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken
Idem 3.12.5

M.6 Financiering

De te plannen activiteiten beperken zich tot publieksgerichte communicatie. Deze kunnen worden gefinancierd uit de reguliere budgetten daarvoor.

N. Gemaal, A.F. Stroinkweg te Scheerwolde, nr. 203**N.1 Onderbouwing prioritering**

Gemaal. A.F. Stroinkweg, Scheerwolde. 203.	Criterium	Score*	Totaal
Bakstenen gemaal in de Scholtensloot, nabij het kanaal Steenwijk-Ossenzijl.	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
Gemaal Gelderingen.	Eigendom	+	+
	Waarde	+	
Volop in gebruik, gebouwd voor ontwatering domeinpolders ontginning veengebied).	Aflaesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	-	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	-	0
	Status		
	Allianties	0	
	Profilering	+	

N.2 Inspiratie

Dit betreft een bijzonder, kubistisch ontwerp, dat weinig voorkomt in Overijssel.

Bij hergebruik: verkopen aan het beste plan. Nieuwe functie als woonhuis (eventueel kubussen erboven op bouwen), wanneer het gemaal niet meer in functie is.

N.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

Reest en Wieden zou dit element in zijn oorspronkelijke staat moeten terugbrengen. De functie van het pand blijft gewoon behouden voor het waterschap.

Voor anderen:

Geen.

N.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Geen specifieke sterke en zwakke kanten aangegeven.

N.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Huidige staat vaststellen	Besluitvorming	Uitvoering	Beheer en communicatie
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Bezoeken en bouwkundige staat inventariseren i.r.t. oorspronkelijkheid (schouw) • Verbeterplan opstellen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Plan voorleggen aan bestuur 	<ul style="list-style-type: none"> • Opknappen 	<ul style="list-style-type: none"> • Beheerplan maken en beheren • Restauratie gebruiken in profilerende communicatie
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Onderbouwd verbeterplan om gebouw in oorspronkelijke staat te herstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Al dan niet akkoord voor restauratie 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerestaureerd element 	<ul style="list-style-type: none"> • Een hersteld element • Profilering Reest en Wieden

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken
Dit element heeft een bijzonder kubistisch ontwerp en heeft daarom een specifieke (cultuurhistorische) waarde. Het element is in goede staat van onderhoud maar zou in oorspronkelijke staat moeten worden teruggebracht. Er is geen directe noodzaak om dat op korte termijn te doen terwijl er wel tijd nodig is om het (budgettair) in te passen in de programma's voor beheer en onderhoud. Dat is reden voor uitvoering van het plan van aanpak op middellange termijn.
Overigens sluit deze prioriteitstelling aan bij de gebiedsgerichte aanpak rondom de Vollenhoofse ontginningsmaatschappij.

N.6 Financiering

Het plan van aanpak kan waarschijnlijk binnen reguliere budgetten voor beheer en onderhoud worden uitgevoerd.

O. Kruithuisje met hoogwaterkanon, Blokzijldijk te Blankenham, nr 218

O.1 Onderbouwing prioritering

Kruithuisje met hoogwaterkanon, Blokzijldijk, Blankenham. 218. Het ensemble bestaande uit een kanon en een kruithuisje, is recent gerenoveerd door het waterschap. Peilschaal is aanwezig en (een) kanon)	Criterium	Score*	Totaal
	Verantwoordelijkheid	+	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Aflesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	-	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
Kans op planontwikkeling	-	0	
Status			
Allianties	0		
Profilering	+		

O.2 Inspiratie

In stand houden, heeft al museale functie.

O.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

Element heeft geen functie voor Reest en Wieden maar is wel van waarde in relatie tot profilering.

Voor anderen:

In stand houden en gebruiken voor informatie voorziening.

Netjes beheren en onderhouden zoals nu al in onderhoudsplan is geregeld.

O.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> Recent gerestaureerd. Stichting betrokken 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> Klein
Kans <ul style="list-style-type: none"> Profileren waterschap 	Bedreiging <ul style="list-style-type: none"> Te klein om echt iets interessants mee te doen

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: laag, initiatief bij anderen laten

Het element is recent gerestaureerd op initiatief van een plaatselijke stichting. Het element heeft geen concrete functie voor Reest en Wieden. Daarom stellen wij voor het initiatief te laten bij de stichting en open te staan voor eventuele vragen om (co)financiering.

O.5 Plan van aanpak

Geen specifiek plan van aanpak nodig. Instandhouding wordt reeds geregeld.

O.6 Financiering

Geschiedt reeds vanuit beschikbare budgetten voor beheer en onderhoud.

P. Uitwateringsluis, Vollenhoofsedijk te Blokzijl, nr 219**P.1 Onderbouwing prioritering**

Uitwateringsluis. Vollenhoofsedijk, Blokzijl. 219.	Criterium	Score*	Totaal
Dateert uit midden 1800, 1 ^e uitwateringsluis in de streek.	Verantwoordelijkheid	-	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigenaar	+	
	Waarde	+	+
	Aflesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	0	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	+	
	Kans op planontwikkeling	-	+
Status			
Allianties	+		
	Profilering	+	

P.2 Inspiratie

Vroeger liep hier de tram van Zwolle naar Blokzijl over deze sluis. Kun je die geschiedenis weer vertellen? Is het wellicht mogelijk een tramcafé te ontwikkelen?

P.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

Voor Reest en Wieden is de functie van uitwateringsluis komen te vervallen. Deze sluis stamt uit de tijd dat nog werd afgewaterd via natuurlijk verval op het IJsselmeer). Feitelijk is dit de voorganger van het gemaal Stroink.

Nu functioneert de sluis de andere kant op, sporadisch, voor doorspoeling van de grachten bij Blokijl. Voor waterschap is er geen functionele ambitie voor dit element.

Voor anderen:

Om het element in stand te houden, zou je er een andere functie aan kunnen koppelen. Zoeken naar een medegebruiker om te kijken wat er dan mee kan.

P.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk	Zwak
<ul style="list-style-type: none"> Ligt tegen Blokzijl aan (oude vesting) 	<ul style="list-style-type: none"> Waterschap heeft element niet meer nodig
Kans	Bedreiging
<ul style="list-style-type: none"> Andere partijen zoeken voor medegebruik, om daarmee element in stand te kunnen houden 	<ul style="list-style-type: none"> Beperking voor medegebruik: element ligt in waterkering

P.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3
	Eigendom	Informereren van partijen	Initiatief aan anderen laten
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> Eigendomssituatie vaststellen 	<ul style="list-style-type: none"> Informereren van partijen over geschiedenis en eigendomssituatie van het element (gemeente, historische kring) 	<ul style="list-style-type: none"> Initiatief bij anderen laten Open staan voor bijdrage aan plan
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> Helderheid over eigendomssituatie 	<ul style="list-style-type: none"> Geïnformeerde partijen 	<ul style="list-style-type: none"> Nog onduidelijk

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken

Dit watererfgoedelement behoort tot een van de elementen die het verhaal van de Vollenhoofse ontginningsmaatschappij vertelt. Voorgesteld wordt dit element mee te nemen in een gebiedsgerichte aanpak. Derhalve krijgt de uitvoering van het plan van aanpak voor dit element een gemiddelde prioriteit.

P.6 Financiering

Vooralsnog geen specifieke financiering vereist .

Q. Kliften, De Voorst te Vollenhove, nr 224**Q.1 Onderbouwing prioritering**

Kliften. De Voorst, Vollenhove. 224.	Criterium	Score*	Totaal
In 2004 is de eerste klift hersteld. Enkele jaren later zijn de overige kliften gerestaureerd en op 14 juli 2005 is de restauratie afgerond.	Verantwoordelijkheid	-	
	Functioneel voor taken waterschap Eigendom	+	+
R&W is bezig met steenzetting rond de elect. masten te herstellen	Waarde	+	
	Afleesbaarheid functie Zeldzaamheid constructie Waarde van het ontwerp Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving Bijdrage aan de omgeving	0 0 + +	+
Onderdeel van de oude kustroute	Kans op planontwikkeling	-	
	Status		
	Allianties	+	+
	Profilering	+	

Q.2 Inspiratie

Het is al een ontwikkelde plek. Handhaven en profileren. Eventueel allianties sluiten met recreatieve sector om plek onder de aandacht te brengen.

Q.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:
In deze staat houden en zo onderhouden.

Voor anderen:
Meer zichtbaar maken

Q.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> Een van de schaarse plekken waar je de oude betekenis van de ZW storm nog kan ervaren. 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> Geen zwemwater Ondiep, niet bevaarbaar
Kans <ul style="list-style-type: none"> Voorsterbos en voormalig waterloopkundig lab. zijn nabij. Mogelijk biedt dit kansen Toegankelijk maken voor wandelaars en fietsers Kliften beloopbaar maken (evt. via trappetje) Informatievoorziening vergroten 	Bedreiging

Q.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
	Recreatief ontwerp	Draagvlak	Uitvoering	Beheer en communicatie
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> Een landschaps-architect een ontwerp laten maken voor het gebied om recreatieve potenties van het gebied optimaal te benutten 	<ul style="list-style-type: none"> Plan voorleggen en bespreken met gemeente en provincie om te komen tot gezamenlijke planuitvoering 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het plan samen met partijen 	<ul style="list-style-type: none"> Beheerplan maken met partijen en conform dit plan beheren Communicatie over functie klijfen voor het waterschap en acties waterschap in dit gebied
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> Een (concept)plan voor recreatieve benutting van de klijfen 	<ul style="list-style-type: none"> Draagvlak en cofinanciering 	<ul style="list-style-type: none"> Een recreatief gebied in NW Overijssel 	<ul style="list-style-type: none"> Adequaat beheer en onderhoud Profilering Reest en Wieden

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn gebiedsgericht oppakken

De klijfen zijn recentelijk gerestaureerd. Het is mogelijk een recreatieve functie toe te voegen. Het waterschap kan zich daarmee profileren, zeker als daarbij het verhaal van de voormalige Zuiderzeewering wordt verteld. Gezien de recente restauratie en de voorgestelde gebiedsgerichte aanpak voor elementen langs de voormalige Zuiderzeedijk ligt het voor de hand tijd te nemen voor het vinden van partners en het opstellen van ideeën op basis waarvan draagvlak kan worden verworven. Uitvoering kan dan op middellange termijn gestalte krijgen.

Q.6 Financiering

Financiering is mede afhankelijk van cofinanciering van derden.

R. Brug, Cornelisgracht te Giethoorn, nr. 236

R.1 Onderbouwing prioritering

Brug. Cornelisgracht, Giethoorn. 236. Draaibrug, bijzondere constructie, met name in dit gedeelte van Overijssel.	Criterium	Score*	Totaal
	Verantwoordelijkheid	-	+
	Functioneel voor taken waterschap		
	Eigendom	+	
	Waarde	+	+
	Afreesbaarheid functie		
	Zeldzaamheid constructie	+	
	Waarde van het ontwerp	+	
	Waarde van het ontwerp i.r.t omgeving	+	
	Bijdrage aan de omgeving	-	
	Kans op planontwikkeling	-	0
Status			
Allianties	0		
Profilering	+		

R.2 Inspiratie

Draait deze brug nog? Behoud huidige staat, laten functioneren. Eventueel zelfbediening?

R.3 Ambitie ten aanzien van functionaliteit

Voor het waterschap:

De brug is eigendom van het waterschap. Beheer en onderhoud zijn overdragen aan de gemeente/de wegbeheerder. De brug hoort niet meer bij takenpakket waterschap.

R.4 Sterk, zwak, kansen en bedreigingen

Sterk <ul style="list-style-type: none"> Ambitie van waterschap is om alle bruggen over te dragen en onderhoud over te dragen. 	Zwak <ul style="list-style-type: none"> Kosten van onderhoud zijn hoog, door draaiconstructie.
Kans <ul style="list-style-type: none"> Kun je het uitruilen met beheer stedelijk water in de gemeente Steenwijkerland? 	Bedreiging <ul style="list-style-type: none"> Niemand wil het element overnemen of er worden hoge eisen gesteld aan het onderhoud. Nieuwe brug over Cornelisgracht?

R.5 Plan van aanpak

	Stap 1	Stap 2	Stap 3
	Inventarisatie	Check huidige status	Afspraken overdracht
Activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie van alle bruggen die in eigendom zijn van Reest en Wieden • Een overdrachtsplan opstellen voor het geheel van plannen en desgewenst per brug • Laten accorderen door het bestuur 	<ul style="list-style-type: none"> • Per brug de staat van onderhoud in kaart brengen. • Staat van onderhoud, te plannen werkzaamheden en recent uitgevoerd onderhoud documenteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprekken en onderhandelingen met wegbeheerders over overdracht van bruggen
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsuitgangspunten van Reest en Wieden ten aanzien van overdracht van bruggen aan wegbeheerders 	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in onderhoudskosten 	<ul style="list-style-type: none"> • Vervreemde bruggen • Structurele besparing onderhoudskosten

Uitvoeringsprioriteit plan van aanpak: gemiddeld, op middellange termijn

Het waterschap wil alle bruggen overdragen aan wegbeheerders. Bruggen hebben immers geen functie voor de primaire taken van het waterschap (zorg voor droge voeten en schoon oppervlakte water), maar wel voor die van de functie van wegbeheerders. Het is daarom logisch en raadzaam om in één actie alle bruggen die nog in beheer zijn bij het waterschap over te dragen aan wegbeheerders. Op korte termijn kan dat een kostenpost opleveren, maar op langere termijn een structurele besparing. Een dergelijke actie vergt echter de nodige ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding. Daarom wordt effectuering op middellange termijn voorzien.

R.6 Financiering

Afhankelijk van onderhandelingen met wegbeheerders

Bijlage 2: Elementen uit de categorie “Nee”

stuw	001	Meppelerweg	De Wolden	Ruinen
brug	002	Nijstad	De Wolden	Echten
brug	004	Eursinge-zandpad	De Wolden	Nuil
brug	005	Kraloerweg	De Wolden	Kraloo
brug	009	Anholt	De Wolden	Anholt
brug	012	Waterleuzen	De Wolden	Ruinen
brug	013	Munnikerweg	De Wolden	Ruinen
brug	015	Echtenseweg	De Wolden	Ruinen
brug	018	op Landgoed	De Wolden	Dickninge
ijsbaan	020	Dickningepad	De Wolden	Dickninge
brug	021	Respersweg	De Wolden	Haalweide
brug	023	Bloemberg	De Wolden	Bloemberg
brug	024	Pieperij	De Wolden	Pieperij
brug	025	Zandpad	De Wolden	Pieperij
watermolen	026	Zandpad	De Wolden	Pieperij
brug	027	Noorderkanaalweg	De Wolden	Noordwijk
sluiswachtersw	028	Ossesluis	De Wolden	Koekange
watermolen	029	Dickningepad	De Wolden	Dickninge
ijsbaan	031	Neuzendijk	De Wolden	Ruinen
brug	033	De Stuw	De Wolden	Zuidwolde
schippersherbe	034	Schutzstraat/Hoofdstraat	Hoogeveen	Hoogeveen
watertoren	035	De Vos van Steenwijcklaan	Hoogeveen	Hoogeveen
brug	037	Steenberger Weiden	Hoogeveen	Hoogeveen
sluiswachtersw	039	Zuidwoldigerweg/De Weide	Hoogeveen	Hoogeveen
scheepsjagers	040	Eems	Hoogeveen	Hoogeveen
brug	042	Noord	Hoogeveen	Noordscheschut
sluiswachtersw	043	Kanaalweg	Hoogeveen	Hoogeveen
zwaaiikom	044	Drostenraai	Hoogeveen	Noordscheschut
brug	046	Middenraai	Hoogeveen	Nieuweroord
brug	047	Middenraai	Hoogeveen	Nieuweroord
brug	048	Middenraai	Hoogeveen	Nieuweroord
Kade bij brug.n	050	Noorderweg	Hoogeveen	Tiendeveen
Brug	051	Noorderweg	Hoogeveen	Tiendeveen
sluis	053	Zuidwoldigerweg	Hoogeveen	Hoogeveen
brug	054	Kanaal O.Z.	Hoogeveen	Tiendeveen
brug	055	Noorderweg	Hoogeveen	Tiendeveen
markering	056	Noorderweg	Hoogeveen	Noordscheschut
Kade	057	Kerkweg	Hoogeveen	Tiendeveen
watertoren	062	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
kalkoven	063	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
blekerij	066	Bleekerseiland	Meppel	Meppel
schippersherbe	067	Rogat	Meppel	Rogat
rolpaal	069	Oosteinde	Meppel	Meppel
kade	070	Stoombootkade	Meppel	Meppel
sluiswachtersw	072	Steenwijkerstraatweg	Meppel	Meppel
brug	074	Spoorlijn Meppel-Steenwijk	Meppel	Nijeveense Bovenboer
kade	075	Sluisgracht	Meppel	Meppel
duiker	077	Schiphorsterweg	Meppel	Rogat
brug	078	Com. De Vos van Steenwijk	Meppel	Meppel
brug	080	Goeman Borgesiussingel	Meppel	Meppel
brug	081	Goeman Borgesiussingel	Meppel	Meppel
brug	082	Meenteweg	Meppel	Veendijk
sluis	084	Rogat	Meppel	Rogat
kade	085	Heerengracht	Meppel	Meppel
kade	086	Keizersgracht	Meppel	Meppel
kade	087	Gasgracht	Meppel	Meppel
kade	088	Mr. Harm Smeengekade	Meppel	Meppel
brug	089	Ceintuurbaan	Meppel	Meppel
kade	093	Beilerweg	Midden-Drenthe	Beilen
brugwachtersh	094	Holthe	Midden-Drenthe	Beilen
duiker	095	Holthe	Midden-Drenthe	Beilen
brug	098	Beilerweg	Midden-Drenthe	Beilen
kade	099	de Hullen	Midden-Drenthe	Beilen
brugwachtersh	100	Beilerweg	Midden-Drenthe	Beilen
brugwachtersh	101	Oostermade	Midden-Drenthe	Beilen
ijsbaan	103	Holtherweg	Midden-Drenthe	Holthe
brug	104	Drijberseweg	Midden-Drenthe	Wijster
brug	105	Drijberseweg	Midden-Drenthe	Wijster
brugwachtersh	107	De Hullen	Midden-Drenthe	Wijster
brugwachtersh	109	Hullenweg	Midden-Drenthe	Wijster
brugwachtersh	110	Hoofdweg	Midden-Drenthe	Bovensmilde
kade	113	Kanaalweg	Midden-Drenthe	Bovensmilde
brug	114	Kanaalweg	Midden-Drenthe	Bovensmilde
kade	115	Kanaalweg	Midden-Drenthe	Smilde
brug	117	Kanaalweg	Midden-Drenthe	Hijkersmilde

Colofon

Titel: Plannen van aanpak voor watererfgoed met hoge prioriteit
Opdrachtgever: Waterschap Reest en Wieden, de heer P. Rozenbeek
Projectnummer: 090067.002.01
Samenstelling: Machiel Huizenga en Tamara Ekamper
Projectleider: Machiel Huizenga
Datum: 17 maart 2008
Controle: ..... (Jeroen Jansen, directeur Het Oversticht)